

Megjelen hetenkint kétszer:
CSÜTÖRTÖKÖN és VASÁRNAP.
 Előfizetési díj: egy évre 8 frt. — fél évre 4 frt.

Felolós szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
Bánóczy Ferencz.
 Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Kovácsutca 380. sz. Raddaház.

Hirdetések díja: 4 hasábos garmond sor 5 krajczár.
 Bélyeg díj: minden beigtatás után külön 80 kr.
 Nyiltér soronkint 12 kr. o. é.

Előfizetési felhívás

Lapunkra a jövő april hótol kezdve év-
 negyed es előfizetést nyitunk, és pedig
 Előfizethetni apriltól — junius végeig 2 frt.
 „ — deczember „ 6 „
 Az előfizetési pénzeket e hó végeig kérjük
 beküldetni.
 A kiadó hivatal
 (Kováts utca 380. sz.)

A gazdaszat alapelvei.

VI.

A timany, tisztított állapotban halványval (chlor) vegyítve, erős fénynyelég el; a sósavval vegyített timany pedig könnyen felolvad.

Az égvények és ezek savai, a timanynak másföld-
 dektől megkülönböztetésére nagy befolyással vannak,
 a mennyiben t. i. a mézseny és keserony, a tiszta égvény-
 oldatok által érintetlen hagyatván, az agyag (ti-
 many) abban egészen felolvad.

Az ily tiszta agyagföldből készül tehát a
 timó, mely a festékeknek kiváló szükségességénél fogva,
 és mert bizonyos bőr-nemek vele készítenek, terjedel-
 mes alkalmazást nyert. A vegyész 9 különféle timót
 állit elő — de általában a kálitimsó (hamany timó)
 termeltetik, és pedig a timaszirtékből, melyek az alap-
 szirtéket képezik.

Nálunk Magyarhonban különösen Bereghmegyé-
 ben nagy mérvben, de egyebütt is találtatik.

Ezen sziklákak elmállása által képződött az
 agyagföld, mely minősége szerint, a mint t. i. más-
 földnemekkel van vegyítve különböző nevet visel.

A timéleg és kovasav együlete a topáz, euklaz,
 beryll és smaragd hecses kövek; — de a földészre
 nézve, azon kovasavas timéleg vegyületek birnak jelen-
 tőséggel, melyek vizet is tartanak magukban, mint p. o.
 a közönséges agyag és a porcellán agyag. Ezek azon-
 ban bizonyos mennyiségű haméleget is tartalmaznak.
 származván oly szirtnemekből, melyek egyik alkatrésze
 földpát.

A földpátok kettős sók, melyek kovasavas
 timélegből és kovasavas hamany — szikeny vagy
 mészőleghől együltek, s az együleti minőség sz-
 rint különböztetik őket, nevezvén, hamany földpát-
 nak (orthoklás) szikföldpát-
 nak (albit) és mészföld-
 pát-
 nak (labrador).

A lég és víz egybeható befolyása által elporult
 földpátok málladéka a gyurma agyagföld, mely ha
 vaséleggel nincs vegyülve; fehér színű és porcellán-
 agyag nevet nyert, a belőle készíteni szokott edény
 nevérdől. A porcellán agyag nem igen zsiros, nem is oly
 igen sima, mint a közönséges agyag, mert benne még
 sok oldatlan földpát szemerek találhatók. — Azonban a
 közönséges gyurma agyag, zsiros tapintatu, s a vaséleg
 egyület aránya szerint sárga, vörös kékes, szürkés
 fekete vagy árnyékolt színű, mely színére még a vele
 egyült rohadvány részek (humus) is nagy befolyással
 vannak. — Az agyagföld, vegyülete minősége és hasz-
 nálati viszonya szerint még több más nevet is visel, p.
 o. Azon agyagot, mely tetemes vaséleget tart, fém-
 földnek (ocker); ha pedig ez még cselenyőleggel is
 vegyült, (terra di sienna) fekete fém földnek nevezik, s
 mindkettőt a festészek használják. Azon agyag, mely a

zsiroknak a gyapjuból és gyapju szövetekből kitisztítására
 használtatik, kalló-földnek; a mészzel vegyített agyag
 pedig márgának nevezetlik.

Az agyagföldnek saját ize van, melyet ha porítva
 van, és orunkba száll, azonnal megérezünk. — Ha nyelv-
 vünkhez érintjük, kellemetlenül hat, mert, annak ned-
 vességét azonnal magához szíván, a nyelvhez erősen
 tapadva marad. — A meg vizesítés után sajátságos sza-
 got is fejt ki, melyet a szabadban, eső után, igen meg
 lehet érezni. Ezen szagot némely vegyészek, a vaséleg
 által előidézettnek állitják, bár ez már azért sem bir kellő
 igazlattal, mert ezen szagot egyenlően érezni, az inkább
 vagy kevésbé vaséleges agyagföldnekél, míg ellenkező-
 leg a tiszta timföldnél ezen ugy nevezett földszagot
 elé idézni nem lehet.

Mi azon hitben vagyunk, hogy ezen szagot az
 agyagföld csak vegyült állapotában éreztetvén, az a
 rohadványok feloldata által eszközzöletik, a testekben
 foglalt éleny és ózon hatásánál fogva, mely sok kö-
 tött testek feloldására bir kellő képességgel.

Mint fölebb mondók, az agyag a vizet magába
 veszi a nélkül hogy az azzal vegyészileg együlne; és
 ezen állapotában gyurmává engedi magát képezni és
 mindennemű idomilást megtur. Ha azonban vízzel meg-
 telt — azt továbbra nem csak hogy magába nem veszi,
 de magán átszivárogni sem engedi. Innen van az, hogy
 gyakran a kutásásoknál, forrásra addig nem találhatni,
 míg az ősz sziklát el nem értük; mert a földrétegben
 a homokon átszivárgó vizet az agyagréteg feltartóztat-
 ván, mely képződése idejében, különösen ha vaséleggel
 bőven egyült, a szirtéktől a viz által az őshégek képezte
 völgyezetekbe sodortatott, s ott némelykor ölekre ter-
 jedő vastag s teméntelen hosszú rétegeket képezett: a
 vizet a föld fenekre s így az ősz sziklákig be kényszeríti.
 — Még viszont vad vizet képez az esetben, ha a timany
 képződés után, a kovag porladás által előállt homok ré-
 tegek vizirányu menete megszakadván, az őket takaró
 gyepföldbe (hamany) szivárog be a viz, és onnan csak
 a kipárolgás, vagy levezetés által vész el.

K. G.

263. szám.

Szinügy.

Az 1864. évről szóló színházsegélyző pénztári
 számadások megvizsgálására kiküldött színházi albi-
 zottmányának a pénztár jelenlegi állapotára vonatkozó
 jelentése után a kassai magyar nemzeti színház pénz-
 tára iránt készült

kimutatás.

Bevétel.

	alírt töke befizetés	fizetel. h.
	frt. kr.	frt. kr.
I. Az 1864. évre vagyis egy- szer mindenkorra alírt kötvénybeli összeg tesz Erre 1864. évben befiz. Maradt e címen tartozás 1864. évre	2137 19	2132 19
II. Az állandón 6% kamatozó kötvénybeli összeg tesz Ezen töke után 6% kamat fejében befiz. 1864. re	12.300.—	738.—
III. A kölcsön kötelezvényi és államkölcsönbeli töke Ezen töke után 6% kamat fejében befiz. 1864. ben	1200.—	71 83
IV. Az éves ajánlatok kötvény- beli összege tesz Ezen éves ajánlatokból be- fizettetett 1864. ben	1713.—	1526.—

Tartozás maradt 1864. re	187.—
V. A régi részvényeken ala- puló tökeösszeg tesz	1775.50
Erre befizettetett 1864. ben	700.—
Maradt fizetetlen töke 1864. évre	1075.50
E szerint készpénzben be- fizetett összeg tesz	5168.02
Maradt tartozásban 1864. évre	1267.50

Kiadás.

A számadásokhoz zárt hiteles okmányok bi- zonyitása szerint az 1864. és 1864. évek- ben a színház érdekében kiadatott	322 75
Szabó József színigazgatónak folyó 1864. évi szinidényre a szerződésileg lekötete- zett 2000 f. segélypénzből eddig fizettetett	1936.40
Az összes kiadás tesz	2259 15
s így a befizetett készpénzbevételből	5168.02
levonatván a kiadásban igazolt	2259 15
Maradt a betétel összege	2.08 87

Ezen töke a színházsegélyző pénztárban a követ-
 kezőkben letéve találtatik.

- Egy db. adóssági kötelezvényben 1000 frt. — kr.
- Két db. államkölcsön kötvényben 200 „ — kr.
- Egy darab kassai takarékpénztári
könyvecskében 1600 „ — kr.
- Készpénzben 108 „ 87 kr.

összesen 2908 „ 87 kr.

Ezek szerint az 1864. évre a következő színházi
 segélyző pénztári állapot tüntetik elő:

- Kötvénybeli 6% k. állandó töke 12.300 frt. — kr.
1864. évi kamatozó eperjesi
takarékpénztári könyvb. töke 200 „ — kr.
- Adós levélbeli töke 1000 „ — kr.
- Államkölcsön kötvénybeli töke 200 „ — kr.
- Kassai takarékp. könyvb. töke 1600 „ — kr.
- Készpénz. pénztári készlet 108 „ 87 kr.

összeg 15 408 frt. 87 kr.

Ezen tökeösszeletből azonban levo-
 násba vétetik még a folyó 1864.
 évi szinidényre a főnebbi segély-
 pénzből Szabó József színigazga-
 tónak fizetendő hátralék 63 frt. 60 kr.
 továbbá a régibb részvényekből a
 jelen számadás berekesztőseig be-
 szedetett

összesen 763 frt. 60 kr.

Melynek levonása után maradt az 1864. évre real-
 lis színházi alaptöke 14.645 frt. 27 kr.

Az eddig alírt számadásba vett 1713 frt. éves
 ajánlatok 28.555 frt. tökét képviselnek.

Mely kimutatás a magyar nemzeti szinügyet pár-
 toló t. c. közönségnek tájékoztásul és megnyugtásul
 a kassai színház iránt jövőre is folytonos lelkes párt-
 fogásának kikérése mellett ezennel köztudomásra hoz-
 zatik. — Kelt Kassán, 1865. évi márcziushó 12. én tar-
 tott színházi bizottmányi ülésből. *)

Gróf Péchy Manó m. k.

bizottmányi elnök.

Klestinszky László S. k.

bizottm. tag és jegyző.

Néhány szó társadalmi viszonyainkról.

(Folytatás.)

Az ilyen tönkre jutott, néha csak eladósodott akár
 nagyobb akár kisebb birtokosokból, vagy a hol a család
 számos, fiaik egyike s másikból nyer szaporodást
 egy osztály, t. i. a diplomaticusok, tisztviselők és
 hivatalnokok osztálya, mondanom sem kell, hogy ezen
 contingens legnagyobb része a hivatalokhoz és az ügy-
 védséghez nyul. Eppen azon két életmódhoz, melyek
 elseje a legközelebb évtized alatt megszorítottatott, a
 bár még egy e részben biztos megállapodás ezen előbbi
 stabilismust nem ismerő korszakban alig várható, mind-

* Pöntöken reggel kaptuk meg s így a csütörtöki szám-
 ban nem közzölhetők. Szerk.

amellyel egy bizonyos mértékre le fog oltadni azon szám, melyet most a foglalkozásban levők s a nélkül vesztéglők (akár fizetetlenek érte akár nem) együtt kitesznek, — s melyek másika t. i. az ügyvédségtől, eles- vén lassankint az uradalmi teendőkhöz, s ha a sors megengedi elérnünk hogy országgyűléseink higgadt magyar érzellemmel codificálhassanak, az egyszerűbb s józanabb törvények s eljárási formák mellett, mind kevesebb teendőt fognak találni. Hogy tehát ezen kettős, s egy fogalomba foglalva törvénykezési (juridicus) téren proletariatus ne támadjon, vagy hogy ha már némi részben ez a jelenben elkérülhetlen, legalább a jövő nemzedék ettől megóvassék, ismét csak egy biztos, és ugyancsak eleget ajánlott óvszer van, t. i. hogy részint magunk is részint és mindenesetre gyermekeink más anyagi pályákhoz is forduljanak, a real tudományok és szakokhoz, a gazdasázhoz és erdészethez, stb. Nem különös dolog-e, hogy míg némely ügyvéd vagy hivatalnok előmenni nem tudván, évekig nyomorog, — addig a vasutaknál a mérnöki és más hivatali, a kórházaknál az orvosi, a mindenféle gyáraknál az igazgatási vagy akár alárendeltek, a vasgyáraknál, bányákban, a gazdaságtoknál, az erdőkezeléseknél a legjobb állomásokat holmi csehek, szászok, stb. vagy akár oly honfiak nyerik el s viselik, kik (bár nem szívesen írom le ezen fogalmat) az értelmiség oly alanti fokából emelkedtek ki, melyen maradván, teljes éltükben szolgálják vagy ehez hasonlók maradtak volna, s kik csak azért nyertek ily magasabb foglalkozásokat, melyekbe előjáróik őket néha csak nagy nehezen tudták beleoktatni, mert miveltebb fiatal egyéniségek ilyesmire magokat nem szánják. Nézzék csak szét egynehány képezett gépész, vagy mérnök, építész, vagy gazdasz, bányász, erdész, és keressen alkalmazást, úgy hiszem hamarabb lel előbb talán szerény később jutalmazóbb állomást, mintha az ügyvédi diplomával kezében lettelepedik egy megye székhelyén, hol a megye vagy 500,000, a városka vagy 5000 lakost számlál és már 30 ügyvéd lakik benne.

MATOLAY VICTOR.

(Vége következik.)

A vizgyógyászat érdekében.

VI.

Minő szempontból kell tekintenünk a mostanában keletkező vizgyógyintézeteket? erre nézve kellő tájékozást nyerhetünk, ha céljukat vesszük figyelembe, mely

azok a Grafenbergen összpontosítandó általános vizgyógyászati egyesület programjában oly módon van kitéve mikép azokat örömet soroljuk elő mindazok előtt, kik az emberi nem közjáváért buzgólkodnak, s felvidékünk vizgyógyintézetének felállításában, emelésében közreműködni vagy a nevezett egyesülethez csatlakozni kívánnak. A nevezett vizgyógyászati egyesület céljai következők:

1. Egy vizgyógyászati központi szaklap életbe léptetése, mely a természetszerű egészségi ápolást a már tisztább fogalmak alapján népszerűsítse — az egészség ellenes társadalmi viszonyokat megismertesse — azon életlani alapelveket melyek a vizgyógyászatra vonatkoznak, mindinkább tisztázza és terjeszse — az erre vonatkozó tudományos firkészéseket, a gyógyászati adatokat közzé tegye.

2. A vizgyógyászatban magukat kiképezni törekvő orvosoknak alkalmat és anyagi segélyezést is nyújtson.

3. A tudományos egyesületekkel bíró városokban a vizgyógyászat számára tanszékeket állítson.

4. A vizgyógyászatban kiképzett orvosoknak, főbb városokban, állomásokban, kezdeményezésüket 3 évig segélyezze.

5. Vizgyógyászokat s jól begyakorlott fürdőszolgákat küldjön egyleti költségen vagy segélyezéssel azon helyekre, hol járványok tünnek fel.

6. A kormány engedélye mellett a katonai kórházakba a vizgyógyászatot vezesse be.

7. Új vizgyógyintézeteknek alkalmas helyekeni felállítását vagy a már fenállóknak segélyezését vagy kibérlését s a nagyobb közönségekben szükséges fürdő- és uszó helyiségek létesítését az egyleti tőkékből kölcsönök által előmozdítsa. . . . Ezek a főbb célok. . . .

Csupán annyit jegyzünk meg meg hogy ezen általános vizgyógyászati egyesületnek rendes tagjává lehet minden rendű s rangú nő vagy férfi évenkénti 2 fl fizetés mellett — első évben 3 frtot fizetve be: Természetes hogy az egyesület annál inkább megfelelhet általános jótékony céljainak minél többen sorakoznak zászlója alá; a vizgyógyászati intézetek annál szilárdabb lábra létehetnek, minél közelebb viszonyba lépnek egymással — a köz egyesületben; annál nagyobb mérvben kivívhatják a köz elismerést — annál biztosabb elvekre fektethetik az élettart bonyolított viszonyait, minél inkább nyilván tartják s megvitatják a gyakorlat eredményeit: azon tapasztalatokat, melyeket csupán a gyakorlati élet nyújt s melyek közös tanúsággal szolgálhatnak nemcsak a gyógyintézetnek, de egész emberiségnek.

Ily szempontokból tekintvén a vizgyógyászatot, meg kell győződnünk hogy ennek végcélja nem keveseb mint az általános hibás vagy téveszméken alapuló élet és növelési rendszert, tudományos de természetes alapokra fektetni; azon betegségeknek melyek társasviszonyainkból fejlődtek, s nemüket mindinkább ellepik és ivadókunkat elkorcsosodással fenyegetik — száműzése; a természetes egyszerű táplálkozás és életmód megkedveltetése, kellő méltánlatra emelése, stb. mely közgazdasági szempontból is jelentékenyen előmozdíthatná anyagi gyarapodásunkat, mert kevesbitenél szükségün-

ket s a fogyasztást és növelné a letterőt, munkásságot, sőt kedvező befolyást gyakorolna erkölcsi tehetségeink fejlődésére is, kiszámíthatlan eredményeket idézhetne elő p. o. csupán a dohány fogyasztásnak, ha nem is végkép száműzése, de legalább kellő korlátok közé szorítása — a fényűzési czélserületlen táp és öltözéki czikkeknek habár nem teljes nélkülözése, de legalább a „közvélemény“ előtt (melyért némely család mindent áldoz) oly valószínűben előtüntetése, miszerint azok többé „irigylésre méltónak“ ne tartassanak. Mindinkább tanulni megérteni s becsülni az ember a természet örömeit, adományait, melyeket a fényűzési czikkek tulbecsülése miatt megvetett, vagy kevéssre becsült. Mindinkább be tudná magát alkalmazni a természet törvényeinek tisztelétébe s megtartásába, mely törvényeken változtatni hasztalan törekvése a gyarló emberi elmének — s melyek mindig keményen megbüntetik rend és rang különbség nélkül mindazokat kik ellene vétkeztek.

Ily nagyszerű végcél eléréséhez csupán kezdeményezés, egyes vizgyógyászati intézetek létrehozása — de nagy hatásköre nagy jövője van minden egyes intézetnek, ha célját a közönség, melynek javára életbe léptetett, felfogja — ha tanúságait követi — ha tetelei mellett apostolkodik. Így egész felvidékre üdvös hatást gyakorolhat egy színye-lipóci vizgyógyintézet nem csupán jelentékeny betegségek esetekben, hanem általános a családéletben, gyermeknevelésben, a test meg-edzésében stb. Ezért azt hiszem, közérdeklünk előmozdítása iránti kötelességemet teljesítem, midőn a „Felvidék“ tiszt. szerkesztőségét s tiszt. olvasó közönségét vidékünk minden jelentékenyebb városában található azon felhívási ívek hővebb megvizsgálására figyelemessé teszem, melyek ezen „emberiségis szempontból czélba vett“ intézet részvényes utoni felállításához egyszersmind jelentékeny anyagi előnyöket is biztosítanak annyivalinkább mert alapító tagok: Péchy Lúcián, Piller Gedeon, Ujházy Albert, Pap Kálmán, Szinyey Felix urak.

KUBINYI LAJOS.

Gömöri Sajtó-völgy.

(Márczius 15-én.)

Völgyünknek fővárosa Rozsnyó lévén, először is erről akarok szólni:

A farsang elmúltával, mely itt is zajos volt, különösen a dalárda-vigalom lett nevezetessé, a mennyiben a nagy számmal összegyűlt közönségnél az otthoniasság, fesztelenség és kedélyesség honolt; a jelen böjti napok, vagy jobban mondva esték rövidítésén Ketzéri József színtársulata fáradozik, s mondhatom kitünő igyekezete mellett csekély pártfogással, — eddigi előadott darabjai „A szerelem rokkantjai, — Egy zsidó család, s A három,

TÁRCZA.

Kalászkok Magyarország történetéhez

közlő: LIBERTINY GUSZTÁV.

Bocskay Isván alatt 1606-ban Április 24-től Május 11-ig Kassán, a szövetsége Karok és Rendek által tartott országgyűlés naplója, melyet Schreiber Mihály sz. kir. Korpona Város követe küldőivel közölt.

III.

(Vége).

Május 10-én. Ismét ez ügyben folytattak a tárgyalások. Új veszedelem jelentetett be, a mennyiben 15,000 tatár Erdély határain készen áll, Silezia és Morvaországot pusztítandók; minek meggátolására a fejedelem kéretett fel.

Május 11-én. Olvastattak a budai Basa levele, melyben jelenti, hogy a béke sikerrel járand, kéri tehát, hogy f. hó 10-ig követeket kellene hozzá küldeni, továbbá ajánlja szolgálatait és értésit, hogy a vezér nagy folszereléssel közeledik és hogy a tatárok szinte Németország pusztítására utban vannak, a kik azonban, miután a béke megkötő félben van, visszaküldendők volnának; említi még a szigethi bég panaszait Bathányi ellen, kinek katonái az ő területén rablást tüznek; megígéri végtére hogy a fejedelem tudta nélkül semmit sem fog végezni. A válasz némely pontjai újra olvastattak és javítottak. Az adó 2 flra vetetett ki, melynek egyikét a földes úr, a másikat pedig a jobbágy fizetni köteles, kivéve a leégett és elpusztított házak tulajdonosait. A korponaiak ujjonnan kéri az országgyűlés által viselt terhek leszállítását, és Illésházy által a KK. és RR. előtt választ kaptak, hogy senki

sincs a ki valami kárt nem szenvedett volna, hanem hogy ez illő a hazának oda ajándékozni mert a közös és nyilvános terheket kerülni nem szabad. A válasz megvitele ügyében a követségre nézve Illésházy ismételve megkéretett, ki azonban annak elvállalásától megemlített okok miatt, lankadó ereje és öregsége következtében vonakodott. — Ujra olvastattak Mátyás főherczeg levele és a hadi-szabályok. A városok követei Kellemesy Mihály személynőktől elbocsátatásukat kérvén, a jövő nap 10-ik órájáig várakozásra utasítottak.

Május 12-én. A KK. és RR. a kápolnaban gyűltek össze, a hol Illésházy figyelmeztette a KK. és RR.-ket, hogy a válaszzsal Tököllyt küldjék Bécsbe, hanem teljes fólhatalmazás nélkül, mert meggyőződhetek, hogy ha a császár és a főherczeg a válaszzsal meg nem elégszenek, tüstént a fegyverekhez kell visszatérni. A KK. és RR. Illésházyt újra a követség elvállalására felkérték, mert hogy ő az egész ügyet legjobban és legtisztábban látja át, megígérvén neki, hogy kivéve a vallásról, a nádorról és biztoításról szóló cikkeket, a többi cikkekre nézve teljes felhatalmazással látják el. Illésházy azonban kijelentett akaratajához továbbra is ragaszkodik. A törvényczikkek és az országgyűlési iratok újra felolvastattak. Megerősítettet a kereskedők kötelezettsége, kik Németországban adóssággal tartóznának, miszerint azoknak felét az országban fizessék, azon indokollattal, mert ez most Németországban és más tartományokban is szokásos; a mely határozat ellen a bányá városok siker nélkül tiltakoztak. Rédey Ferenczet a fejedelem harcezi szolgálataért a főrendek közé emelte; a személynők maga, a KK. és RR. nevében köszönetet mond a fejedelemnek, s kéri, hogy a Bécsbe óvakodások és feltételek küldendő követek iránt maga rendelkezék — Délután a taksa és a Tököllyi főle adósság tekintetében a bányá városok követei a fejedelem és a főrendek elé léptek, a mely alkalommal a korponaiak is ismétlék kérelmüket, hanem a dolog eldöntése holnapra halasztott el, és mivel mit sem vala-

nak képesek kioszközölni, ügyüket Rutkaynak ajánlották.

A városok követei Szepességen keresztül vették utjokat: Eperjesen, Szebenben, Lőcsén tisztelettel fogadtattak. Schreiber Mihály Korpona követe Május 17-én pünkösd napján szerencsésen haza érkezett. Bocskay kérelmére Illésházy a bécsi követség tisztjét elvállalta, melynek eredménye lőn a junius 26-án 1606. kötött ismeretes bécsi békekötés. *)

Egy jellemvonás Washington életéből.

Angolból fordította ifjabb NOVELLY ANTAL

(Folyt. és vége)

Itt a farmer elmondá az értekezést mit vendégével tartott, mint szintén adott szavát is, mire a szép Lucy, ki az idegent barátságos szemekkel vizsgálá, mint a pipacs elpirult; a két pályázó pedig elsápadt, a mint az idegen karcsu és feltünő ügyes külsejét szemügyre vették.

Miután semmi ellenvetést felhozni nem lehetett, a távolság kitézéséhez fogtak és megkezdődtek az ugrások. Egy rövid neki szaladás meg lőn engedve.

John Clifford volt az első a ki ugrott és egy jó rőfnyire hátrább maradt a céljánál. Egy örömsugár villant fel a szép leányka arcán, s egy kimondhatlan édes pillantat érte Brown Vilmost. John Clifford látván hogy a sors ellene szegult, meglehetősen megadással látszott megnyugodni, de atyja sokkal mogorvább arcot csinált.

Brown Vilmos felhasználván a megengedett rohamot, ugrott és a kitűzött czélt majdnem elérte. Alig egy lábnyira hátrább mutatkozott lába nyoma a földben, mely színtszándekekkel tetelett nedvessé. Most Washington állott elő.

„Megkísértsem-e Brown Vilmos győzelme után?“

*) Toldy Magyar Birodalom alaptörvényei. 31.

széki leányok" — A társulat jelesbjei az igazgatón kívül ifjú Kétszeri, Kétszeri Emilia s Nina testvérek, és Beke.

Hogy a színi előadások ez alkalommal kevésbé látogatottak, annak leginkább a kellemetlen időjárás oka, mert alig néhány napja hogy melegedni kezd az idő, minek természetes kifolyása az, hogy a nagy mennyiségben esett hó most kezd javában olvadni, s a körül fekvő hegyekről lezuhanó víz, a városban folyván végig, némely helyeken majdnem járhatlanná teszi az utcákat, a fényűzést pedig még nem vitte annyira Rosnyó, hogy bérkocsijai volnának, melyek a színházat látogató közönség kényelmére készen állnának.

De különben is a kisebb városok színi előadásait a vidéki közönség szokta nagy részben gyámolítani, mi pedig mostan vidékünkön majdnem lehetetlen, mert az utak csak nagy bajjal járhatók. De hogy némi fogalma legyen a t. olvasónak az ez idei havazásokról Rosnyó táján, álljon itt egy eset a többi közül:

Múlt hó 22-én Gy... ky nevű nyugalmazott lelkész Somogyiban Torna megyében lévén, midőn hazafelé jöve alig egy félóránnyira Rosnyótól, Hárskut és Krasznahorka várallya között lévő völgybe jutott volna, előkapta a vihar oly erővel, hogy a szembe esapott hó miatt látni előre nem lehetett s a fuvaros lovait szabadon menni, engedni volt kénytelen. A lovak a rendes országútról letérvén, bizonyos oldalmélyedésnek mentek, a hol a nagy hóban alig látszott ki fejük. A kocsis rémültében leugrott s az istrángok levagdálása után sikerült neki lovait megszabadítani, azonban a szekér a mélyedésbe maradt.

A lelkész, ki melleleg mondván nagy vadász s az idő viszontagságait megszokta, a szekéren maradt, hű vizslája mellette.

Az alatt a fuvaros visszatért Hárskutra hogy segítséget hozzon; mely a szekeret a pappal kivoncolná. — Mintegy két óra múlva tért vissza a segélylyel de nagy bámulatára sem a szekeret sem a papot többé nem találta különben sem tudván bizonyosan megjegyezni a helyet.

A papot s a szekeret befujta a hó, Egész éjen általi keresés hasztalan volt, csak másnap sikerült a keresőknek a papot, s a szekeret a hó alól kikaparni.

A papnak semmi baja sem lett, sőt a mint mondja meg sem fázott, ölében fekvő kutyájától s a sorogában volt borocskától kapva a meleget.

Ezen eset sok tréfás versióknak szolgál jelenleg

„Azt tenni köteles!" — kiálta fel a farmer, míg a kecces Lucy egy fa-törzshöz volt kénytelen támaszkodni, hol több szép leánnyal állott, kik mindnyájan Brown Vilmos és John Clifford hugai voltak. Egy éles szemlélő figyelmét ki nem kerülhette az, hogy Brown Mary, Vilmos huga, elsápadva kulcsolá kezeit össze, midőn John Clifford az ugrást tevő és hogy reszketett az örömtől, a mint az a céltől oly messze maradt.

Washington oda állott, neki szaladt és bámulandó könnyűséggel a kitűzött célon túl messze ugrott. Egy oh! — örömből-e vagy bűszűsügből — hangzott a nézők közt, és a szép lányka tántorgott. De hasonló könnyűséggel, mint a hogy ugrott, Washington termelt melette felfogni őt.

„Legyen nyugodt, kedves gyermek, — szólt csendesen hozzá — „én csak azért ugrottam, hogy szükség esetében önt Brown Vilmosnak átengedhessom. Én szerencsés férj vagyok!"

A leány hitetlenül bámult rá, de hangja oly határozott volt, hogy semmi kétség sem maradhatott fen.

„En Washington György vagyok — mondá mosolyogva s a férfiak felé fordulva — „és egy kis tréfát engedék magamnak, mit ti, kedves honfitársaim, nekem megfogtok bocsátani, ha okát elmondom. Ezen kedves és szeretetreméltó leánynak derék apja elmondá nekem a dolgok állását, a midőn vendégét etette és itatta, s egy pillantás megerősíté azt, a mit gyanítottam, hogy Brown Vilmos és Lucy forrón szeretik egymást, míg a nagyon tisztelt John Clifford talán inkább apja kíváncsának engedett. — Brown Vilmos részén a győzelem már úgy is nyilvánkozott volt, a mint ön engem az ugráshoz kényszerített. A kecces menyasszony enyém lön, de én szerencsés férj vagyok, és átengedem őt — miután enyém — Brown Vilmosnak, a kinek különben is, minden körülmény közt átengedtem volna.

Valamennyien mint a szobrok állottak ott, csak Brown Vilmos rohant Washingtonhoz és kezét szelve-

anyagul, s az öreg lelkész több helyütt kedélyességgel említé ezen kalandját.

Ily nagyszerű fuvatagok nem csak a nevezett helyen, de majdnem egész vidékünkön voltak. — Tornalján a nevezett napon táncvigalom tartott, s miután a várost alig néhány uri család lakja, a közönségnek a körül fekvő falukból kellett összegyűlnie, mely is miután nappal az idő tűrhető volt, nagy számmal gyűlt egybe, — a táncvigalom tartama alatt azonban a hó fuvatagok annyira járhatlanná tévők az utakat, hogy a báli vendégeknek a közeli alig egy negyed órányira fekvő oldal-falusi partig való vontatásért 5, sőt több forintot is kellett fizetni a tornaljai parasztnak. *) r. l.

Ujdonságok.

— Lapunk mai száma mellett küldjük szét előfizetési felhívásunkat a jövő évnegyedre. Ajánljuk t. előfizetők szíves figyelmébe.

† A husvét-i szent ünnepek alkalmával a helybeli székes egyházban „Krisztus hét szava" fog előadni Heidentől.

* A kassai színháziválasztmány nevében, ennek köztiszteletű, buzgó, s tevékeny elnöke gr. Péchy Manó ur írásbeli elismerését küldte meg a színtársulatnak Montjoye sikeres előadásáért; mely elismerő dicséret a darab rendezőjét Rónay Gyulát (Montjoye), s az összes közreműködőket illeti. — Az ily tapintatos eljárás míg egy részt a színházi közönség helyeslésével találkozik, más részt a tagokra is buzdítólag hat, s így annál is inkább szűcségesnek bizonyul: mert köztudomású dolog, hogy a t. színházi választmány a hanyag előadásokért is figyelmeztetni szokta az igazgatóságot, sőt megtörténik: hogy egyes tag is berendeltetik ad audiendum verbum... és annak rendje szerint megintetik. A színészek csak is akkor felelhetnek meg hivatásuknak, s úgy képezhetik ki magukat művészekké, ha hibáikért okadatolva megrovalnak, igyekezők és tehetségek pedig elismerésben részesülnek. — Hogy e szin-idény alatt a laudatoriumból, vagy a lavatoriumból kapott-e többet a színtársulat? Azt egész bizonyossággal nem tudhatuk. — Egyébként ezért a kis deakizálásért engedelmet kérve — ajánljuk Montjoye ismételtetését.

* A hagymáz (típus) Kassán is jelentkezik, habár kis mértékben; eddigelő — mint értesülünk — alig van egy pár hagymázos beteg a városban.

*) A levél többi része helyszűke miatt maradt ki.

dellyel megszorítva föl kiáltott: „Hogyan köszönjem ezt meg önnek?"

„Éljen sokáig Washington!" — kiáltott most az egész társaság, John Clifford példáját kövötte, ki első kezdé meg az éljenzést. Azután mindnyájan körülvevők a hőst, és az öreg farmer esdekelve kérte, tenné meg házában azon szerencsét az által, hogy Lucy esketésén jelen legyen.

„Ha tudnám — szólt Washington mosolyogva, — „hogy egy kettős házasság történnék?" És ez alatt John Cliffordra tekintett, ki őt lelkesült szemekkel bámulta.

„Akarna-e kéröm lenni?" — kérde a fiatal ember, — „Brown Mary, Vilmos kedves és derék huga az, kiért minden ugrást mernék."

Washington az öreg Cliffordhoz lépett.

„Clifford uram! — szólt kemény és erős kezét barátságos megfogván — „hallotta ezt?"

„Hallottam" — válaszolt az öreg becsületes virginiai, — „és hogyha az én kedves szomszédom Brown úgy gondolkozik mint én, úgy kegyed hamar célt ér.

Az öreg Brown nevetett és úgy vélekedett, „hogy nem maradt itt néki egyéb, mint igent mondani, ha Mary úgy akarja."

Ez alatt John és Mary, Lucy és Vilmos közeledtek már, a szülők áldását kérték.

Washington még sem maradhatott. Ő kénytelen volt fontos ügyek végéig tovább utazni. Ez őszintén megszorította valamennyit. A mint elbúcsúzott, a piruló Lucy tiszta homlokát megcsókolá, mind a két párnak szerencsét kívánt; és a midőn Vilmos meglátta a pillantást, melyet Lucy a nemes férfiú után vetett, a midőn az az utat szegélyző fák közt eltűnt; a pillantást, melyben egy pár kristály köny csillogott, akkor drága menyasszonyát csintalanul megnézve, felkiáltott:

„Igazat mondván, igen örülök, ellovagolt."

Lucy megtörlé szeméit, Vilmosnak nyújtá fehér

* A helybeli közkorház 50 forintot kapott a folyó hó 13-án rendezett színelőadás jövedelméből.

* Fűredy Mihály, mint halljuk, 6 előadásra van egyelőre szerződötve; reméljük azonban, hogy egy párral meg fogja toldani. A közönség igen szívesen és lelkesen fogadta a t. művészt.

** (Elkészt farsangi ujdonság.) — Felső-Zemplénből egy szép házassági hírről értesülünk. Farsang utolsó hétfőjén vezeté oltárhoz Szemere József nagy-azari földbirtokos, kellemdús aráját Szemere Amália urhölgyet Lasztomérből. Áldást kívánunk a szép frigyre!

* A S. a Ujhelyben rendszerint april hava 6-án tartani szokott országos-vásár, az e napra eső gör. kath. ünnep miatt — april hó 3-ik és 4-ik napjaira tételtt át.

† Stampa Bertalan kassai polgár és háztulajdonos, régebben cukrász, f. hó 15én 60 éves korában meghalálozott. Béke hamvaira! — A megboldogult, vagyónának nagy részét mintegy 70 ezer forintot egyetlen leánya örökölte.

Vegyes hírek.

* Szegeden Latabár Endre az „Ördög pilulával" táplálja a közönséget. Valóban nem tudják a szinigazgató urak, mit cselekszenek akkor, midőn a vidéki jó magyar közönséget ilyen csemegékre szoktatják. Egyébként azt is megszokhattuk, hogy igen sok szinigazgató nem a szinművészet emelését tartja szemelőtt, de saját erszényét, s ma holnap oda jutunk: hogy az igazgatók a tagokkal fognak kereskedni; csak aztán a hazafiság és nemzetiség lobogója alatt ne történnének az ilyen geschäftek.

— Magyar kath. népnevelési alap. Az „L. T." írja, hogy kir. helytartó, Pálffy Mór gróf ő nmlga még a mult évben indokolt elnöki körlevelel intézett a magyar püspöki karhoz, melyben egy kath. népiszkolai alap föllállításának nagy szükségét mutatja ki s felhívja a főpásztorokat a szép eszme fölkarolására. Az eddig nyilatkozott főpásztorok nagylelkű ajánlatai már az eszme megtestesüléseül vehetők. A herceg-prímás szép összeget ajánlott; megtették továbbá ajánlataikat eddig a nyitrai püspök s a nyitrai káptalan, a váci püspök, váci káptalan, a szatmári püspök, s többen.

— A gőzhajózás már Pest és Bécs között megnyílt, azonban lefele még csak Mohácsig jégmentes a Duna.

kezét, és mosolyogva, de mégis nagyon komolyan így válaszolt:

„Vilmos ne tréfálg! ő boldogságunk megállapítója, az Isten áldja meg!"

Az élet.

Az ember szíve reménynyel
És vágygyal van tele,
E két rejtélyes bájerő
Létünknek mindene.

A szív, azt mondják, hogy tenget,
Mely nyugott nem lehet,
Vihar és dagály szüntelen
Árjával küzdenek.

S az élet: hogy hosszú ábránd,
Hogy lelkünk untalan
Vész-hányta sajkaként bolyong
Tűnő álmaiban...

En az életet úgy nézem,
Mint egy nagy csatatért,
Melyen csak halva nyerhetünk
Győzedelmi babért!

LEHOCZKY TIVADAR.

Színház.

— Szerdán, márczius 15-én adatott „Egy nő, kinek elvei vannak” Dobsa Lajos sikerült vígjátéka 2 felv. Gesztessi Etelka (Kételyiné) figyelmetlenül játszott; s a bájos hiu özvegyből hősnőt csinált, a miből az látszik, hogy a t. kisasszonynak a hősnői szerepekre van hivatása. Erdélyi, a kedélyes, de szeles Márnait igen jól játszta. Krasznai (Csermelyi Béla) jó volt. Balácsi Ilka (Betti) ügyes játéka köztetszésben részesült. Balogh Gy. (Felix) egészen helyén, és Balogh Károly igen eredeti Kánya Péter volt. — Brandt (Házmester) Sándori (concertista) jól játszott. Ezt követé: „Menyegző lámpafénynél” vig operette 1 felv. — Schinek J. és Gerecsné pompásan játszottak; az előadás sikerült. — Kis közönség.

— Csütörtökön, márczius 16-án Fűredy Mihály első vendégjátékául: „Két pisztoly” eredeti népszínmű Szigligetitől. A vendégművészt oly hosszas tapsvihar és zajos eljenzésekkel fogadta a nagyszámú közönség, hogy már szinte sajnálni kezdtük, annyit hajlongott. A mi hangját illeti, az most is oly erős és kellemteljes, mint a minőnek ez előtt 17, 13 és 3 évekkel találjuk. Megengedjük, hogy zengzetességéből talán veszthetett valamit, de a t. művész most is annyi szabotossággal eredetiséggel, s oly hódító bájjal énekel népdalainkat, hogy őt hallva, lehetetlen vissza nem emlékeznünk azon boldog időkre, midőn Szigligeti népszínműveinek annyi dicsőséget aratott, s oly kedveltekké tette népdalainkat, hogy azok maig is élnek, s még igen sokáig, örökké fognak élni a magyar nép ajkain. S hogy a jelenben nem egészen oly látogatott népszínműveink mint hajdanában, annak legnagyobb oka az: hogy nincsenek jó énekesek és énekesnők. Vannak egyes kivételek, mert például Betlenfalvival — habár ő sem Fűredy, (de hát” mi is ám minden bokorban egy egy Fűredy) — meglehetnének elégedve, ha volna hozzá egy hasonló jó népszínmű énekesnő. —

Fűredynek egyik igen nagy érdeme az: hogy minden szótágot érthetőleg s tisztán kiad énekében; játéka élénk szabályos és vonzó. Szükségtelen tehát mondanom, hogy első föllépte alkalmával köztetszést aratott. — A többi közreműködők is jól tölték be helyeiket, habár a darab menete nem volt egészen összevágó; a mi különben a Két pisztoly előadásánál nem tartozik a ritkaságok közé. — A színház megtelt.

— Pénteken, márcz. 17-én. Fűredy Mihály második vendégjátékául: Kunok ered. opera. A vendég művész ismét szívélyes fogadtatásban részesült. — Sikerült előadás, szép közönség.

GAZDASÁG és ÜZLET.

Kassa, márczius 18. Hűvös, borult tavaszi napok, Mai heti vásárunk elég népes. Az életára. Buza köblönként 4 ft. 40—80. Rozs 2 ft 60—80 kr. Kétszeres 2 ft 80—3 ft. Tengeri 2 ft. 40—60 kr. Árpa 2 ft 20—40 kr. Zab 1 ft 30—50 kr. Burgonya 1 ft 60—80 kr. Boronyhus 16—18 kr. Sertéshus 18—20 kr. Disznózsír itezénként 36 kr. Vaj 52—58 kr. Szesz 16—16½ kr.

Ungvár, márczius 15. Kellemetlen tavaszi napjaink járnak, ma borult csipős időnk van. Az élet ára: Buza köblönként: 4 ft 60—5 ft. Rozs 2 ft. 60—80 kr. Tengeri — 2 ft 40—60 kr. Árpa 2 ft 40 kr. Zab 1 ft 40 kr. Burgonya 1 ft 60 kr. — Szesz itezénként 16½ kr. nagyobb mennyiségben 15½ kron is megvehető.

Gálszécs, márczius 15-én. Mai hetivásárunkról a piaci árak hivatalos kimutatása: Buza köblönként 4 ft 90 kr. Rozs 2 ft 90. Tengeri 3 ft 10. Árpa 2 ft 50 kr. Zab 1 ft 60 kr. Lencse 6 ft 20 kr. Paszuly 6 ft 20 kr. Kása 7 ft 20 kr. Burgonya 1 ft 60 kr. Széna mázsánként 1 ft 10 kr. Szesz itezénként 17 kr. — Marhavásárunk igen nagy volt, de vevő minél kevesebb, a marha nem kell, minek oka a pénzhiány.

Nyiregyháza, márczius 14. Mióta az utak javul-

tak, azóta piacunk is látogatottabb. Az élet ára: Buza köblönként 4 ft 20—40 kr. Kétszeres 3—3 ft 20 kr. kr. Rozs 2 ft 20—40 kr. Árpa 2 ft. Zab 1 ft 40—60 kr. Tengeri 2 ft 20 kr. Burgonya 1 ft 20—40 kr. Disznózsír 35 kr. itezénként Szesz. 16—16½ kr.

Közlekedési tudósítás.

Alólirottak van szerencsége a T. Cz. Közönség tudomására juttatni, miszerint folyó évi Mártius 14-ikétől kezdve Munkács és Bergszász közt egy magán-kocsij által közlekedés nyitott, melyen a személy és pogyász szállítás határozott árákon eszközölhető.

Menet-Rend:

Munkácsról — Beregszászba

Kedden	}	reggeli 6 órákor
Szerdán		
Pénteken		
Szombaton		
Vasárnap		délután 5 órákor

Beregszászból — Munkácsra

Kedden	}	délutáni 5 órákor
Szerdán		
Pénteken		
Szombaton		
Hétfőn		reggeli 6 órákor

Menet - Jegyzéke

Munkácsról Beregszászig vagy vissza 1 ft.

Felvételi ügynökség

Munkácsra	Tóth Károly.
Beregszászban	Ij. Jandrisits Antal.
Vörös kocsimában	Guth József.

Tóth Károly.

szállító.

Hivatalos értesítő.

Árverési hirdetés.

A szikszói járás alóli alszolgabírósa részéről ezennel közhírré tételik, miszerint Tóth István Tuzsapusztai lakos felperessége alatt Tóth Péter és ennek neje szül. Hudák Erzsébet alsó fügedi lakosok egyetemlegesen kötelezet alperesek ellen 117 fl. 60 kr. tőke tartozás, és járulékaiknak kielégítése tekintetéből II. r. alperes tulajdonához tartozó, s alsó fügedi helységének 24-ik számú telekkönyvében bejegyzett 1/3 urbéri bel- és kül telki állományának 610 frt becsült fele része alsó Fügedi helységében f. évi márczius hó 28-ik napjának d. e. 10 órájkor nyilvános árverés útján el fog adatni — kijelentvén egyszersmind, hogy mennyiben a fenti ingatlan birtoknak árvereltése már 1862. évi october hó 20-án mint első határnapon megtartott, — de árverelő hiányában, az nem sikeríthetett, most már mint II-ik határnapon a becsáron alól is fog árvereltetni

Az árverelni szándékozók az árverés, alkalmával 10% bánt pénzt letenni tartoznak.

Az árverési feltételek Szikszón az alóli szolgabíró lakásán a hivatalos órákban bár mikor megtekintelők.

Kelt Szikszón 1865 év január hó 26-án.

Steiger Antal,
alszolgabíró.

Magán hirdetések.

Ház eladás Eperjesen.

A gróf Szirmay Vincze 127 sz. alatti nagy utcán levő háza szabad kézből a legkedvezőbb feltételek alatt eladó; bővebb tudósítás kapható a tulajdonosnál Vöröselmán u. p. K.-Szeben.

Pénz!!!

Végképeni eladás!

Hogy raktáramat mentül elébb kiüríthessem, tisztelettel ajánlom a t. c. közönségnek mindennemű selyem-, gyapot-, vászon- és pamut-kelmémet, mik áron alól is kaphatók.

Schäffer A.,
főutca, püsp. lakházban.

Végképeni eladás.

Kassán az Apollóhoz címzett
óra-tűzlet

megszünvén, alólirott tulajdonosa végképeni eladást rendez. Lakásán malom utoza 56-ik sz. alatt ugaris 56 darab arany és ezüst zseb-óra és 30 darab fali óra készpénz vagy biztos helyekre részletenkint lefizetésekre is eladandó — Ezuttal azon t. cz. idegeneket kiknek óráik javítás alatt vannak tisztelettel felhívom — hogy azokat mielőbb elvitetni sziveskedjenek.

Mihályi István.

Giergl István
kártyaraktárából
gyári áron kapható

Quirfeld Károlynál,
Kassán.

Hágó mén Nagy - Mihályban
(Zempl. Vmgye). Mltsgs gróf Sztáray Antal „Pictor” nevű angol

telivér

sötét pej

ménlova,

melynek apja Mr. Green, anya Silhouette, fedez 25 frtért mártius 1-től kezdve június 30-ig. Lovászoknak 1 ft. — Zab-takarmány folyó piezi áron. Is-tállóról gondoskodva van.

Werfer Károly könyvnyomdája Kassán.

EGRI VERES BOR

első kézből 300 akó, és pedig 1862-ki és 1863-ki termés, Egernek a legjobb bort termő **sík-hegy és Eged szőlőhegyeiről**

1862-ki 200 akó, akója 12 forint
1363-ki 100 „ „ 9 frt, 40 kr.

Az összes mennyiség egyszerrei megvételénél, akója 10 forintért megkapható. Mustra-bor a Felvidék szerkesztési irodájában van letéve.
Bérmentes icvelek Egerbe küldendők a káptalan udvarba.

Sperling Ferencz.

Magyar házi nőknek.

Épen most jelent meg

WERFER KÁROLY,

könyv-, mű- és hangjegyekereskedésben Kassán főutca 342. szám alatt a ferencesek egyháza mellett kapható:

A valódi szakácscság,

vagy: legujabb alapos és teljes

PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Hatodik bővített és javított kiadás 8. réf, 391. lap.
Izletesen bekötve ékes borítékban. Ára 1 ft. 70 kr.

Ugyszinte a fent nevezett könyvkereskedésben kapható:

„Nincs többé köszvény!”

Utbaigazítás a köszvény- és csúz előállásánál, valamint azoknak gyógyításánál általában. Dr. Dietrich V.-től. **Tizenegyedik kiadás.** Füzve 1865. ára 48 o. é. kr.

Dr. Dietrich csúz- és köszvénytapasz segít mindenkor, akár elavult a baj akár nem. — Ezen kiváltképen jeles tapasztalás Felsőmagyarországon egyedüli lerakata **Werfer Károly** könyv-, mű- és hangjegyekereskedésében, főutca 342. sz. a. a ferencesek egyháza mellett, hol is beküldés mellett vagy **posta után vétellel 2 o. é. frtért** kapható.